Kitaaba Daani’eel – Dhibba Tokkoo fi Shantama Tokkoffaa

Mallattoo Mana Qulqullummaa: Iccitii Walitti Hidhamiinsa Waaqayyoo fi Namaa Saaxiluu

Jeff Pippenger
2024-03-22

Lakkoofsi lamaan sun mana qulqullummaa tokko ta’uuf walitti makamuu. Lakkoofsi afurtamii jaha mallattoo mana qulqullummaa ta’ee, waggaa afurtamii jahatu mootummaa kaabaa booji’amuu fi mootummaa kibbaa booji’amuu gidduu adda baasa. Yeroo xumuratti dhiitamuun mana qulqullummaa fi loltootaa bara 1798 raawwatamutti, waggaa afurtamii jahatu lakkoofsa lamaan mana qulqullummaatti walitti hidha. Bara dhaloota Kiristoos dura 723 irraa hanga bara dhaloota Kiristoos dura 677tti, manni qulqullummaa diigamee irraas ni dhiitame. Bara 1798tti dhiitamni sun xumuramee, bara 1844tti manni qulqullummaa ni ijaarame. Achitti isaan saba tokko, mootii tokko jalatti ta’uuf, akkasumas bara baraan cubbuu irraa dhaabuuf turan. Sun karoora ture; garuu fincilli bara 1863 karoora sana gara bara 2001tti duubatti deebise.

Phaawulos waldaa akka qaamaatti, Kiristoos immoo akka mataatti ibsa; Phaawulosis qaama akka mallattoo fooniitti fayyadama. Phaawulosiif, “foon” fi “qaamni” jechoota wal-jijjiiruun fayyadamanidha.

> Yoo akka fooniitti jiraattan taanaan ni duutu; yoo garuu Hafuuraan hojiiwwan qaamaa ajjeeftan ni jiraattu. Roomaa 8:13.

Karoorri mana qulqullummaa namaa karoora mana qulqullummaa Waaqayyoo irratti hundaa’a. Qaamni, inni Waldaa ta’e, mana qulqullummaa nama dhuunfaa keessatti fooniin walqixa. Mana qulqullummaa nama dhuunfaa keessatti sammuu mataa dha; qaamni immoo foon dha.

> Nu qaama isaa keessaa, jechuunis foon isaa fi lafee isaa keessaa miseensota isaati. Kanaaf namni abbaa fi haadha isaa ni dhiisa; haadha manaa isaatti ni maxxana; isaan lamaanis foon tokko ni ta’u. Kun iccitii guddaadha; ani garuu waa’ee Kiristoosii fi waldaa nan dubbadha. Efesoon 5:30–32.

Mana qulqullummaa inni Yohaannis yeroo malakanni torbaffaan afuufamuun jalqaba hojii iccitii Waaqayyoo xumuruutiin safaruuf ture, mana qulqullummaa Waaqayyoo ture; mana qulqullummaa namaa garuu fakkeenya mana qulqullummaa Waaqayyootiin uumame. Isaan mallattoolee wal-jijjiiramoo dha. Museen yeroo inni fakkii isa inni dunkaana lafa irraa dhaabuuf itti fayyadamuu qabu argisiifametti, gaara irra guyyaa afurtamii ja’a ture. Fakkiin sun mana qulqullummaa samii irraa fudhatame.

Kiristoos mana qulqullummaa samii ture; fooniinis mul’ate; namoonni bifa Isaa fakkaatanii uumamanii waan jiraniif, inni fakkeenya mana qulqullummaa namaa ni bakka bu’a. Kanaafis,

fakkeenyi mana qulqullummaa namaa kromosoomota afurtamii ja’aatiin bakka buufama.

The temples are prophetically interchangeable. Thus, the temple John was told to measure consisted of only two apartments, with no courtyard. The first apartment represents the human temple, the church (the bride), the nation, the body, which is the flesh. The second apartment represents the divine temple, the bridegroom, the king, the head, which is the mind. The promise of the everlasting covenant that is accomplished for the one hundred and forty-four thousand in the last days, has been illustrated by the two sticks of Ezekiel chapter thirty-seven. It has been illustrated by John’s temple, which consists of two apartments. It has been illustrated by Paul’s specific definitions of the mystery of Christ in the believer, the hope of glory.

Hojiin chaappuu namoota kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afurii kaa’uu jechuun hojii Waaqummaa fi namummaa walitti makuu dhaabbataa ta’edha. Hojiin sun afuuffannaa Malakata Torbaffaa yeroo dhaga’amutti raawwatama. Walmakaan sun, sarara irratti sararaan, karaa adda addaa keessatti Caaffata Qulqullaa’oo keessatti bakka buufamee mul’ata. Hojii sanaaf jechoonni xinqa-muluqaa amantii keessatti fayyadaman hojii qajeelchuu fi qulqulleessuu dha. Qajeelchuun hojii Kiristoos akka Bu’aa-baasaa keenyaatti hojjatu dha; hojii qulqulleessuu immoo hojii Kiristoos akka Fakkeenya keenyaatti hojjatu dha. Qajeelchuun mata duree keenya mootummaa samii dhaaluuf ta’e bakka buusa; qulqulleessuun immoo mijannaa keenya mootummaa samii dhaaluuf ta’e bakka buusa. Hojiileen lamaan sun lamaan isaanii iyyuu argamuu Hafuura Qulqulluu irraa amanaa’aa biratti geeffamu. Hojiin sun warra kakuu bara baraa keessatti fudhataman garaa fi sammuu isaanii irratti seera Waaqayyoo barreessuu akka ta’eetti bakka buufamee mul’ata.

“Michi” jechuun kutaa mana qulqullummaa keessaa, iddoo mataan keessa jiru, bakka bu’a. Michi jechuun waan “uumama ol’aanaa” jedhamee waamamuudha; kunis foon irraa kan adda ta’eedha, foon immoo “uumama gadi aanaa” dha. Michi yaada keenyaatiin bakka bu’a; foonis miira keenyaatiin bakka bu’a.

> “Baay’een gammachuu hin barbaachifne ni argatu. Yaada isaanii Yesus irraa fuudhanii of irratti baay’ee xiyyeeffatu. Rakkinoota xixiqqoo guddisanii, wantoota abdii kutachiisan ni dubbatu. Isaan badii guddaa qophiiwwan Waaqayyoo irratti gungumuu hin barbaachifne keessatti yakka qabu. Waan nu qabnu hundumaa fi waan taanee jirru hundumaaf, nuti Waaqayyoof liqii qabna. Inni humnoota nuuf kenneera; humnoonni sun, hamma tokkootti, warra inni mataan isaa qabu wajjin wal fakkaatu; nus humnoota kana guddisuuf ciminaan hojjechuu qabna; kun of gammachiisuu fi of ol kaasuuf utuu hin ta’in, isa ulfeessuuf ta’uu qaba.”

> “Nu sammuu keenya Waaqayyoof amanamummaa irraa akka hin jallifamne gochuu hin qabnu. Karaa Kiristoosiin gammachuu qabaachuu dandeenya, qabaachuus qabna; akkasumas amala of-to’achuu horachuu qabna. Yaadonni illee fedhii Waaqayyootiif bitamuu qabu; miironnis sammuu sirrii fi amantiidhaan to’atamuu qabu. Yaad-sammuun keenya akka ofii isaatii fiiguuf, akka fedhii isheetti deemtuuf, tattaaffii ittisuu fi leenjisuu tokko malee gad dhiifamuuf nuu hin kennamne. Yoo yaadonni dogoggora ta’an, miironniis dogoggora ta’u;

> yaadotaa fi miironnis walitti dhufanii amala safuu namaa ijaaru. Yommuu akka Kiristiyaanotaatti yaadaa fi miira keenya ittisuu akka nu irraa hin barbaadamne murteessinu, dhiibbaa ergamoota hamaa jalatti ni galna; argamuu isaanii fi to'annoo isaanii ni affeerra. Yoo miira keessa keenyaan geggeeffamnee yaadota keenya karaa shakkii, mormii, fi gungummii keessa akka fiigan eeyyamne, gammachuu hin qabaannu; jireenyi keenyas kufaatii akka ta'e ni mirkaneessa." Review and Herald, April 21, 1885.

Yaadnii fi miirri walitti makamuudhaan amala naamusaa uumu. Amalli keenya uumama gadi aanaa fi uumama ol aanaa irraa ijaarama; sammuun uumama ol aanaadha, yoo yaadni sammuu qulqulleeffame immoo, miirri keenyas ni qulqulleeffama. Kunis sababii sammuun uumamawwan lama kan namummaa keenya ijaaran keessaa uumama ol aanaa to'atu waan ta'eefi. "Humnoonni" akka qaama jiraachuu keenyaatti qophaa'an, "hanga tokkootti," "kanneen" Kiristoos "qabuun wal fakkaatu," jechuun ni danda'ama; nu immoo bifa Isaa fakkaatti uumamne, akkasumas "humnoota" sana "guddifachuuf jabaannee hojjechuu qabna."

Humnoota uumamaa ol'aanaa, yookaan sammuu namaa keessaa qooda fudhatan murtii, yaadannoo, qalbii, akkasumas keessumaa fedhii dha.

> "Baay'een, 'Akka ani ofii koo Waaqaaf dabarsee kennu godhu attamitti?' jechuun gaafachaa jiru. Isin ofii keessan Isaaf kennuu barbaaddu; garuu humna naamusaatiin dadhaboo dha, shakkiitti garboomfamtanii, amala jireenya cubbuu keessaniitiinis to'atamtanii jirtu. Waadaa fi murtoo keessan funyoo cirrachaatii fakkaatu. Yaada keessan, kaka'umsa keessan, jaalala keessan to'achuu hin dandeessan. Beekumsi waadaa cabsitanii fi kakuu keessan dhabsiiftanii jirtanii amanamummaa ofii keessanii irratti amanannaa keessan ni laaffisa; akkasumas Waaqni isin fudhachuu hin danda'u jechuun akka isinitti dhaga'amu godha; garuu abdii kutachuun isin hin barbaachisu. Wanti isin hubachuu qabdan humna dhugaa fedhii ti. Kun humna nama keessatti mootummaa qabu, humna murteessuu yookaan filachuu ti. Wanti hundinuu hojii sirrii fedhii irratti hundaa'a. Humna filachuu Waaqni namootaaf kenneera; isa hojiirra oolchuun isaanii ti. Isin garaa keessan jijjiiruu hin dandeessan, akkasumas ofuma keessaniin jaalala isaa Waaqaaf kennuu hin dandeessan; garuu Isa tajaajiluu filachuu ni dandeessu. Fedhii keessan Isaaf kennuu ni dandeessu; innis yeroo sana akka fedha Isaa gaarii ta'etti fedhii qabaattanii fi hojjettan keessatti isin keessatti ni hojjeta. Akkasitti uumamni keessan guutuun harka mootummaa Hafuura Kiristoos jala ni gala; jaalalli keessan Isatti ni xiyyeeffata, yaadni keessan Isaa wajjin wal-simannaa ni qabaata."
>
> "Hawwiin gaarii fi qulqullummaa argachuuf qaban hamma deemutti sirrii dha; garuu yoo asitti dhaabbattan, homaa isin hin fayyadan. Namoonni baay'een Kiristiyaanota ta'uuf abdachaa fi hawwaa osoo jiranii ni badu. Isaan fedhii isaanii Waaqayyoof kennuu irra hin ga'an. Isaan amma Kiristiyaanota ta'uu hin filatan.
>
> "Karaa sirrii fedhii keessaniitiin, jireenyi keessan guutummaatti jijjiirama argachuu danda'a. Fedhii keessan Kiristoosiif kennuudhaan, humna bulchiinsotaa fi aangoo hundumaa ol ta'e wajjin of hidhattu. Isin jabeessitanii akka dhaabbattan humna gubbaadhaa ni qabaattu; akkasumaanis Waaqayyoof yeroo hundumaa of kennuudhaan, jireenya haaraa, jechuunis jireenya amantii, jiraachuuf dandeessifamtu." Steps to Christ, 47, 48.

Humni namaa keessatti humni fedhii “humna bulchituu” dha; bulchituunis kutaa mana qulqullummaa namaa keessatti argama, innis “humna mootummaa fi aangoo hundumaa caalaa ol ta’e wajjin” walitti hidhata qaba. Iddoon itti tokkummaan Waaqummaa fi namummaa mana qulqullummaa namaa keessatti raawwatamu da’annoo lubbuu ti. Namni hundinuu da’annoo qaba; innis yookaan Kiristoosiin qabamee jira, yookaan diinota Kiristoos keessaa isa guddaadhaan.

> “Yommuu Kiristoos masaraa lubbuu dhuunfaa qabatee bulchuu jalqabu, nama inni keessaa hojjetu isa wajjin tokko ta’a. Inni Kiristoos wajjin tokko ta’e, tokkummaa isaa eeguun, isa garaa keessatti teessisuu, ajajawwan isaas abboomamuudhaan, kiyyoo isa hamaa sanaa irraa nagaa qaba. Kiristoos wajjin walitti hidhamee, ayyaanota Kiristoos ofitti walitti qaba; lubbuuwwan isaaf mo’achuufis humna, gahumsa, fi aangoo Gooftaadhaaf qulqulleessa. Fayyisaa wajjin walta’iinsaan, karaa inniin Waaqayyo hojjetu ta’a. Ergasii yeroo Seexanni dhufu, lubbuu sana qabachuufis yeroo carraaqu, Kiristoos nama sana nama hidhannoo qabu jabaa sana caalaa jabaa isa taasisee akka jiru argata.” Review and Herald, December 12, 1899.

ግንብ መከላከያው የነፍስ ማለት የሰው ልብና አእምሮ ነው። የአዲሱ ኪዳን ተስፋ ለአማኙ ሦስት መሠረታዊ ተስፋዎችን ይለያል። እርሱ ለመኖር የሚሆን ምድር እንዲኖረው ተስፋ ተሰጥቶታል፤ ይህም ለአዳምና ለሔዋን የነበረው የዔድን ገነት እንደነበረው ሲሆን፥ ይህ ደግሞ ከጥንታዊት እስራኤል ጋር ለኪዳኑ የተስፋ ምድርን ይወክል ነበር፤ ይህም ደግሞ ለመንፈሳዊቱ እስራኤል የመንፈሳዊቱን የክብር ምድር ይወክል ነበር፤ እነዚህም ሦስቱ ሁሉ መስመር በመስመር ምስክርነት እየሰጡ፥ እርሱ እንዳሸነፈ ለሚያሸንፉ የአዲስ የሚደረግባትን ምድር የተስፋ ቃል ያመለክታሉ።

Yeroo Addaamii fi Hewaan cubbuu hojjetan, isaan “yeroo torba”f Iden keessaa “tamsaafaman”; akkasumas waggoota kuma torba booda lafti haaromfamee, Idenis deebi’ee ni dhaabama. Tamsaafamuun Israa’el durii “yeroo torba”f ta’e, tamsaafamuu Addaamii fi Hewaaniin fakkeenya qaba ture. Kakuu keessatti lafa keessa qubataniif waadaan kenname, innis waadaa Iden deebi’ee dhaabamuu ture. Iddoon qulqulluunii fi maccaanis miilla jalatti dhidhiitamuu isaanii, guddina cubbuu isa tartiibaan hammaataa adeemu kan maatii namaa keessatti cubbuu Addaamiin jalqabame agarsiisa.

Waadaa kakuu keessatti waadaan lamaan kaan immoo amanamoonni qaama haaraa fi sammuu haaraa, jechuunis sammuu Kiristoos ni fudhatu jedhu. Qaamni foon, amala gadi aanaa dha; akkasumas Kiristoosiin walitti dhufeenya keessatti waldaa dha. Sammun immoo amala ol aanaa dha; inni waan Obboleettii White “masaraa lubbuu” jedhee adda baaftu dha. Phaawuloos yeroo nuti ulaagaalee wangeelaa fudhannu, yeroo qajeelchifamnu, sana keessatti sammuu Kiristoos akka fudhannu ifatti barsiisa. Akkasumas qaama haaraa fi ulfina qabeessa ta’e hanga Dhufaatii Lammaffaatti akka hin fudhanne ni barsiisa.

> Kunoo, ani isinitti mul’isa; hundumti keenya hin rafnu, garuu hundumti keenya ni geeddaramna; yeroo xinnoo tokko keessatti, ija libsuun, sagalee xurumbaa isa dhumaa irratti; xurumbaan ni afuufamaatii, warri du’an kanneen hin badne ta’anii ni kaafamu, nus ni geeddaramna. Kan badu kun hin badne uffachuu qaba; kan du’u kunis du’a hin qabne uffachuu qaba. Kanaaf yeroo kan badu kun hin badne uffatee, kan du’u kunis du’a hin qabne uffate, yeroo sanatti dubbii barreeffame sun ni raawwatama: “Duuti mo’icha keessatti

> liqimfameera.” Yaa du’a, qaraankee eessa jira? Yaa awwaala, mo’ichi kee eessa jira? Qaraani du’aa cubbuudha; humni cubbuus seera. 1 Qorontos 15:51–56.

Barsiisni, Yohaannis warri barsiisa dogoggoraa akkasii amanan farra Kiristoos akka ta’an ibsu, Kiristoos qaama bu’aa cubbuu kan cubbuu Addaam irraa jalqabee sanyii namaa irratti dhiibbaa geessisuu jalqabeef saaxilame gonkumaa akka hin fudhanne ni falma.

> Hafuuri hundinuu kan Yesus Kiristoos fooniin dhufuu isaa hin himne Waaqayyo irraa miti; kunis hafuura farra-Kiristoos isa akka inni dhufu dhageessan sana; amma iyyuu duraanuu inni biyya lafaa keessa jira. 1 Yohannis 4:3.

ବାବିଲୋନର (ଅନ୍ତିଖ୍ରୀଷ୍ଟର) ମଦ, ଯାହା “ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଗର୍ଭାଧାନ” ବୋଲି ଶିଖାଏ, ଦାବି କରେ ଯେ ମରିୟମଙ୍କୁ ପାପପୂର୍ବ ଆଦମ ଓ ହବାଙ୍କ ପରି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ଯୀଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦୈବତ୍ୱର (ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଙ୍କର) ଗର୍ଭାଧାନ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବତ୍ୱର (ମରିୟମଙ୍କର) ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେଉ। “ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଗର୍ଭାଧାନ” ବୋଲି ଏହି ମିଥ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଏହାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରୁନାହିଁ ଯେ ଯୀଶୁ କେବେ ମରିୟମଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ଗର୍ଭଧାରଣ ହେଲେ, ବରଂ କିପରି ମରିୟମ ଆଦମ ଓ ହବାଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତା ସହିତ ଗର୍ଭଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲେ, ତାହାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରେ। ଏହା ସୂଚନା କରିବା ଯେ, ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଯେତେବେଳେ ଆସିଲେ ସେ ନିଜ ଉପରେ ଯେ ଦେହ ଧାରଣ କଲେ, ସେହି ଦେହ ପାପହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ତାହାରେ ବଂଶାନୁକ୍ରମର ପ୍ରଭାବ ନଥିଲା—ଏହା ଅନ୍ତିଖ୍ରୀଷ୍ଟର ଏକ ଶିକ୍ଷା।

> Warri hedduun sobdoon baay’een gara biyya lafaatti ol seenaniiru; isaanis Yesus Kiristoos fooniin dhufe jechuun hin amanan. Inni akkasii gowwoomsaa fi Kiristoosiin mormaa dha. 2 Yohaannis 1:7.

Yeroo Kiristoos du’aa kaafame, hafuuriin raajii xiyyeeffannaadhaan yeroo sana qaama ulfina qabeessa akka qabu ifatti akeeka. Du’aa ka’uun isaa du’aa ka’uu qajeelotaa yeroo Dhufaatii Lammaffaa keessatti ta’u bakka bu’e; waadaan kakuu kan qaama haaraa achitti fudhannu immoo achuma keessatti raawwatama.

> “Yeroon Kiristoos gara teessoo Abbaa isaatti ol ba’uuf gaheera ture. Inni akka mo’ataa waaqayyoootti milkaa’ina injifannoo wajjin mana mootummaa samiiitti deebi’uuf jedhu ture. Osoo hin du’iin dura Abbaa isaatiin, ‘Ani hojii ati akka ani hojjedhuuf naa kennite raawwadheera’ jedhee ture. Yohannis 17:4. Erga du’aa ka’ee booddee, inni yeroo gabaabaadhaaf lafa irra ture; kunis akka bartoonni isaa qaama isaa du’aa ka’ee ulfinaan mootummaa argate sana keessatti isa beekuu fi isa wajjin wal baran godhuuf ture. Amma yeroo gaggeeffannaa sanatti qophaa’ee ture. Dhugaan inni Fayyisaa jiraataa ta’uu isaa mirkaneessee ture. Bartoonni isaa si’achi isa awwaala wajjin wal qabsiisuu hin barbaachisu ture. Isaan isa akka isa ulfina mootummaa argateetti, fuula uumama samii hundumaa duratti yaaduu danda’u turan.” The Desire of Ages, 829.

Abdiin kakuu, biyya keessa jiraataniif kenname, yeroo lafti haaromfamte, Eeden deebi’ee yeroo dhaabbatu, “yeroon torba” (waggaa kuma torba), faca’iinsi ilmaan namaa kan Addaam isa jalqabaa xumuramuutti ni raawwatama. Abdiin kakuu kan qaama haaraa fi ulfina qabeessaas, Dhufaatii Lammaffaatti, ija keessatti cinaa-bu’iinsa tokko keessatti ni kennama.

> “Seenaan Beetlihem mata-duree kan hin dhumne dha. Isa keessatti, ‘badhaadhummaa ogummaa fi beekumsa Waaqayyoo keessaa gadi fagoon’ dhokatee jira.” Roomaa 11:33.

> Fayyisaan teessoo mootummaa mootummaa samii irraa gara siree loonii jijjiiruun, akkasumas hiriyummaa ergamoota isa waaqeffatan irraa gara bineensota mana horiitti gad bu'uun aarsaa inni godhe nutti dinqisiisa. Of-tuulummaan fi of-irratti amanamummaan namaa fuula Isaa duratti ifatti ceepha'amu. Ta'us, kun jalqaba gad of deebisuu isaa isa dinqisiisaa qofa ture. Ilmi Waaqayyoo, yeroo Addaam Eeden keessatti qulqullummaa isaa keessa dhaabatee turetti illee, uumama namaa fudhachuun salphina jechuun akka daangaa hin qabneetti tilmaamamu tokko tureera. Garuu Yesus, yeroo sanyiin namaa cubbuu waggaa kuma afuriitiin laamsha'ee turetti namummaa fudhate. Akkuma ijoollee Addaam hundumaa, inni bu'aa hojii seera dhalootaa guddaa sanaa fudhate. Bu'aan sun maal akka ture seenaa abbootii isaa warra lafarra turaniin mul'ata. Inni dhaala akkasiitiin dhufe, gadda keenyaafi qorumsa keenya qooddachuuf, akkasumas jireenya cubbuu hin qabne fakkeenya nuu kennuuf." The Desire of Ages, 48.

ယင်းသတင်းကောင်း၏လိုအပ်ချက်များကို လူတစ်ဦးပြည့်စုံစွာလိုက်နာသောအခါ၊ ထိုအချိန်၌ပင် သူသည် အသစ်သောစိတ်ကို—ခရစ်တော်၏စိတ်ကိုပင်—လက်ခံရရှိသည်။ သို့သော် ကိုယ်ခန္ဓာ၊ သို့မဟုတ် ပေါလုက "ဇာတိ" ဟုလည်း ခေါ်သကဲ့သို့သော အပိုင်းသည် ဒုတိယအကြိမ်ကြွလာတော်မူခြင်း၌ ပြောင်းလဲမည်ဖြစ်သည်။
ခံစားချက်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော အောက်မေ့သဘာဝသည် ပြောင်းလဲခြင်းခံရစဉ်၌ ဖယ်ရှားပျောက်ကွယ်သွားခြင်းမရှိပါ။ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ဇာတ်လမ်းအင်္ဂါတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သော ထိုခံစားချက်များသည် ဒုတိယအကြိမ်ကြွလာတော်မူခြင်းအထိ ဆက်လက်တည်ရှိနေကြသည်။ ထိုခံစားချက်များသည် ဟော်မုန်းစနစ်နှင့်ဆက်စပ်နေသော စိတ်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာစနစ်ကို ကိုယ်စားပြုကြသည်။ ထိုခံစားချက်များသည် အာရုံကြောစနစ်နှင့်ဆက်စပ်နေသော အာရုံခံအင်္ဂါများကိုလည်း ကိုယ်စားပြုကြသည်။ လူ၏ အောက်မေ့သဘာဝတွင် ခံစားချက်များဟု သတ်မှတ်နိုင်သော အစိတ်အပိုင်းများအားလုံးကို အခြေခံအမျိုးအစားကြီး နှစ်မျိုးအဖြစ် ခွဲခြားထားနိုင်သည်။ ခံစားချက်အမျိုးအစားတစ်မျိုးမှာ ဘိုးဘွားမိဘများထံမှ အမွေဆက်ခံရရှိလာသော လိုလားနှိုးဆော်ချက်များဖြစ်ပြီး၊ အခြားခံစားချက်အမျိုးအစားများမှာ မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်ရွေးချယ်မှုများအားဖြင့် တိုးပွားဖွံ့ဖြိုးလာစေခဲ့သော လိုလားနှိုးဆော်ချက်များဖြစ်ကြသည်။

Fedhiin dhalootiin darban tokko tokko salphaatti kutaa ijaarsa namaa ti; gosoonni fedhiiwwan dhalootiin darban tokko tokko immoo hammina hojjechuutti nama geessu. Gosoonni miiraa guddatanii cimsaman warra filannoo keenya mataa keenyaan hundeessinu dha; fedhiin dhalootiin darbanu immoo "seera guddicha dhalootaa"tiin darbu.

Yesus "yeroo sanyiin namaa cubbuu waggaa afur kumaatiin dadhabee turetti, namummaa fudhate. Akkuma ijoollee Aadam hundumaatti, inni bu'aa hojii seera guddaa dhaalaa sanaa fudhate. Bu'aan kun maal akka ture seenaa abbootii isaa warra lafa irratti irraa mul'ata. Inni dhaala akkasii wajjin gadda fi qorumsa keenya hirmaachuuf, akkasumas fakkeenya jireenya cubbuu hin qabne nuu kennuuf dhufe." Bu'aa waggaa afur kumaatii hojii seera guddaa dhaalaa sanaatiin, Yesus

yeroo hunda fedhii isaa hojii irra oolchuun inclinations sana to’annoo jala oolchee ture, yeroo tokko illee miira cubbamaa kamiyyuu guddisuu keessatti hirmaate hin beekne.

Yesus qaama namaa fudhatee utuu ta’ee, akkuma Addaamii fi Hewwaan cubbuu isaanii dura turanitti kan bakka bu’ame, bu’aa dadhabina namummaa waggoota kuma afurii oliif gadi bu’iinsi fide fudhachuu malee, Inni Fakkeenya ilmi Waaqayyoo hundinuu ittiin mo’achuu danda’u hin kennine ture.

Nu qorannoo kana mata duree itti aanu keessatti ni itti fufna.

> “Namoonni baay’een wal’aansoo Kiristoosii fi Seexana gidduutti ta’u kana akka waan jireenya isaanii irratti hiika addaa hin qabneetti ilaalu; kanaafis isaaniif kun fedhii guddaa hin qabu. Garuu daangaa garaa nama hundumaa keessatti falmiin kun irra deebi’amee mul’ata. Namni tokko hiriira hamaa keessaa ba’ee tajaajila Waaqayyootiif yeroo seenu kam iyyuu, haleellaa Seexanaa osoo hin qunnaminiif hin hafu. Kaka’umsi Kiristoosiin dura dhaabbate sun isuma nuti mormuuf akkas rakkisaa ta’ee argannu ture. Inni hamma amala Isaa kan keenyaa caaluun, hamma sana caalaa humna guddaadhaan Isa irratti dhiibame. Ulfaata sodaachisaa cubbuu addunyaa guutuu of irratti baatee, Kiristoos fedhii foonii irratti, jaalala addunyaa irratti, akkasumas jaalala mul’ifannaa ofii isa gara of-tuulutti geessu irratti qormaata sana ni mo’e. Isaan kun qorumsa Addaamii fi Hewaan mo’atan, akkasumas isa salphaatti nu mo’u dha.”

> “Seexanni seera Waaqayyoo haqaqabeessa akka hin taane, akkasumas akka abboomamu hin dandeenye ragaa ta’ee cubbuu Addaamitti akeekee ture. Kiristoos namummaa keenya keessatti kufaatii Addaam furuu qaba ture. Garuu yeroo Addaam qorichaatiin qoramaatti saaxilame, bu’aan cubbuu keessaa tokko illee isa irra hin turre. Inni humna namummaan mudaa hin qabneen dhaabatee ture; jabina sammuu fi qaamaa guutuu qabaatee ture. Inni ulfina Eedeniin marfamee ture, akkasumas guyyaa guyyaadhaan uumamota samii wajjin walqunnamtii keessatti ture. Yesuus yeroo Seexana wajjin wal’aansoo gochuuf lafa onaa seene garuu akkas hin turre. Waggoota kuma afuriif sanyiin namaa humna qaamaa, humna sammuu, fi gatii naamusaa keessatti hir’achaa dhufee ture; Kiristoosis dadhabbiilee namummaa xuraa’ee gad bu’e of irratti fudhate. Kanaan qofa nama gadi fageenya salphina isaa isa hamaa irraa baraaruu danda’e.”

> “Baay’een Kiristoos qoramaan mo’amuu akka hin dandeenye dubbatu. Yoona inni bakka Addaam keessa kaa’amuu hin danda’u ture; injifannoo Addaam argachuu dadhabe sana argachuu hin danda’u ture. Yoo nuyi hiika kam iyyuu keessatti wal’aansoo Kiristoos irra caalaa ulfaataa ta’e qabaanne, yoona inni nu gargaaraa ta’uu hin danda’u. Garuu Fayyisaan keenya, gaafatamummaa isaa hundumaa wajjin, namummaa fudhate. Inni dandeettii qoramaaf harka kennuu qabu wajjin uumama namaa fudhate. Nuyi baay’ina inni obsaan hin baadhin tokko illee baadhachuu hin qabnu.”

> “Akkuma lamaan qulqulluu Eeden keessa turan sanaa wajjin ta’etti, Kristoosiifis fedhiin nyaataa bu’uura qorama guddaa isa jalqabaa ture. Iddoo badiin itti jalqabametti, hojii furmaata keenyaa jalqabamuun isa irra jira. Akkuma Addaam fedhii nyaataa guuttachuudhaan

kufe, akkasuma Kristoos fedhii nyaataa of irraa dhowwuudhaan mo’uu qaba. ‘Inni guyyaa afurtamii fi halkan afurtama soomee booddee beela’e. Qoraa isaas gara Isaa dhufee, Yoo Ati Ilma Waaqayyoo taate, dhagaan kun buddeena akka ta’u ajaji, jedheen. Inni immoo deebisee, Akkas jechuun barreeffameera, Namni dubbii afaan Waaqayyoo keessaa ba’u hundumaan malee buddeena qofaan hin jiraatu, jedhe.’

“Bara Addaamii jalqabee hamma yeroo Kiristoositti, ofitti gammaduun humna fedhii foonii fi hawwiiwwan hammeessee dabaleera; kunis hamma isaan to’annoo jechuun ni danda’ama daangaa hin qabne argatanitti geesse. Kanaaf namoonni salphifamanii fi dhibamanii turan; ofuma isaaniitiinis mo’uun isaanii hin danda’amu ture. Bu’aa namaatiif, Kiristoos qormaata hamaa hundumaa caalu obsaan mo’e. Inni nuuf jedhee of to’achuu beela yookaan du’a caalu hojiirra oolche. Mo’icha jalqabaa kana keessattis dhimmoonni biroon, kanneen waraana keenya hundumaa humnoota dukkanaa wajjin qabnu keessa seenan, hammatamanii turan.” The Desire of Ages, 117.